

РЕШЕНИЕ

№ 8659

гр. София, 28.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 153 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Н.Н.Ч.

при участието на секретаря ЛИЛИЯ П. ПЕТКОВА
като разгледа докладваното от Н.Н.Ч. Гражданско дело № 20211110151030
по описа за 2021 година

Производството по делото е образувано по искова молба, подадена от Застрахователно дружество „Е.“ АД, ЕИК ., с която срещу „ФИРМА“ ЕООД, ЕИК . е предявен осъдителен иск с правно основание чл. 410, ал. 1, т. 1 от Кодекса за застраховането /КЗ/ за заплащане сумите 1 597, 38 лв., представляваща регресно вземане за заплатено обезщетение по застраховка „Товари по време на превоз“ на увреденото лице „ФИРМА“ ООД и 228, 00 лв. разноски за извършен превод от английски език на част от документи по сметата. Претендират се и законна лихва от датата на исковата молба, както и сторените по делото разноски.

Ищецът твърди, че между него и „ФИРМА“ ООД бил сключен договор за имуществена застраховка „Товари по време на превоз“, обективиран в полица № . от 2019 г. със срок на валидност 01.12.2019 г. – 30.11.2020 г.

На 21.11.2020 г. по силата на договор за превоз „ФИРМА“ ООД изпратило чрез ответника „ФИРМА“ от Б. до търговец в И. осветителни тела на обща стойност 76 170, 92 евро, съгласно фактура № ./19.11.2020 г. Стоката следвало да се превози с камион рег. № ., теглещ ремарке с № ..

Твърди се, че на 24.11.2020 г. пред паркинга на адреса за разтоварване в И., когато шофьорът си почивал, брезентът на камиона бил срязан и била

открадната част от превозваната стока, а именно: 75 бр. лед прожектори по 100 вата, лед лента 400 м и 2 бр. улични лампи по 100 вата – всичко на стойност 816, 73 евро или 1 597, 38 лв.

За настъпилото застрахователно събитие при ищеца било депозирано уведомление за щета № ./11.12.2020 г., във връзка с което била образувана щета № ./2020 г. Било определено обезщетение, равняващо се на 100% от фактурираната стойност на липсващия товар, а именно – 1 597, 38 лв. След приспаданото самоучастие на застрахованото лице било изплатено обезщетение в размер на 1 304,01 лв.

Според ищцовата страна с плащането на това обезщетение тя е встъпила в правата на застрахования товародател „ФИРМА“ ООД срещу причинителя на вредата – ответникът превозвач „ФИРМА“, който отговарял за цялостната или частична липса на товара от момента на приемането му до момента на доставянето.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба, в който не се оспорва иска. Отправя се искане за конституиране като трето лице помагач на страната на ответника на дружеството „Д.“ ЕАД, ЕИК .. Ответната страна твърди, че с това дружество е сключила застраховка „Отговорност на превозвача за товари по шосе“, обективирана в полица № ./08.10.2020 г., със срок на действие 16.10.2020 г. – 15.10.2021 г., по силата на която застрахователят е следвало да отговаря пред трети лица, в случай че превозвачът им причини вреди. Въпреки че е завел щета № . и към настоящия момент „Д.“ не е изплатило обезщетение за настъпилите вреди от процесната кражба. При това положение ответникът превозвач счита, че третото лице помагач следва да бъде обвързано от мотивите на решението, в случай че с него бъде осъден да заплати регресната претенция на ищеца по главния иск, представляваща изплатено застрахователно обезщетение за настъпилите при превоза вреди на товар.

Ето защо ответникът „ФИРМА“ ЕООД, ЕИК . предявява при условията на евентуалност и обратен осъдителен иск по реда на чл. 219, ал. 3 ГПК против „Д.“ ЕАД, ЕИК: . за заплащане на сумата по главния иск. Претендира се и законна лихва върху тази сума от датата на обратната искова молба /05.11.2021 г./ до окончателното ѝ изплащане.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор от третото лице – помагач и

ответник по обратния иск „Д.“ ЕАД, ЕИК: ., с който оспорва обратния иск по основание и размер. Твърди, че процесното събитие не съставлява покрит риск по аргумент от т. 4.10.2 от ОУ, приложими към застраховката. Оспорва исковата претенция и по размер, при твърдения, че същия не отговаря на разпоредбите на чл. 23 и чл. 24 от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки.

Софийски районен съд, като прецени доказателствата по делото и доводите на страните съгласно чл. 12 и чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното:

По главния иск по чл. 410, ал. 1, т. 1 КЗ в тежест на ищеца е да докаже, че е налице валиден договор за имуществено застраховане, в срока на застрахователното покритие на който и вследствие неточно изпълнение от превозвача по договор за превоз на товари от 21.11.2020 г., е настъпило конкретното застрахователно събитие – недоставяне на осветителни тела на обща стойност 1 597, 38 лв., поради кражба на същите, за което застрахователят носи риска, като в изпълнение на договорното си задължение застрахователят е изплатил на застрахования застрахователното обезщетение в размер на действителните вреди /стойността на откраднатия товар/.

В тежест на ответника е да установи погасяването на задължението си.

Установява се от представените по делото с исковата молба писмени доказателства, че със застрахователна полица № . от 28.11.2019 г., между ищцовото дружество и „В.“ ООД, е сключена застраховка „Товари по време на превоз“ със срок на застрахователно покритие от 01.12.2019 г. до 30.11.2020 г., при застрахователна сума 100 000 евро на превозно средство и застрахователна премия, която се определя ежемесечно на базата на реално извършените превози. Уговорено е самоучастие в размер на 150 евро от всяка щета. Между страните не се спори, че дължимите вноски по застраховката са платени изцяло от застрахованото лице. Приложени са и приети от застрахования Общи условия, неразделна част от договора за застраховка.

Видно от представената с исковата молба международна товарителница, по време на действието на застраховката е възникнало правоотношение по договор за автомобилен превоз на стоки, по силата на който ответникът "ФИРМА" ООД, в качеството му на превозвач, е поел задължението да извърши превоз на стоки от Б. за И., като за изпращач на товара е посочено

застрахованото при ищеца дружество „В.“ ООД.

От приетите по делото уведомления за щета карго, претенция за обезщетение, доклад за подадена жалба, както и от показанията на разпитания по делото свидетел, се установява, че при извършване на превоза, по време на престой за почивка на улицата пред адреса за разтоварване в И. е извършена кражба на част от превозваната стока, а именно: 75 бр. лед прожектори по 1 100 вата, лед лента 400 м и 2 бр. улични лампи по 100 вата. Обстоятелството за липса на стоки се потвърждава и от съставената между страните международна товарителница, в която е отбелязано, че стоката е получена с резерви, поради установени липси вследствие на извършена кражба.

При тези данни съдът приема, че е налице неизпълнение на задължението на превозвача "ФИРМА" ООД по сключения с "В." ООД договор за превоз, защото предадените за превоз стоки не са били доставени в цялост. Неизпълнението на задължението на превозвача по договора за автомобилен превоз представлява факт, който на основание чл. 373, ал. 1 ТЗ, вр. с чл. 67 Закон за автомобилните превози поражда договорна отговорност за превозвача.

От представения доклад – заключение по застраховка „Товари по време на превоз“, се установява, че по предявено от страна на "В." ООД искане, при застрахователя е образувана преписка по щета № ., както и че е одобрено застрахователно обезщетение в размер на 1 597,38 лв., изчислено на база стойността на откраднатата стока, съгласно приложените фактури и съобразно изискването на чл. 23 от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на товари. На застрахованото лице е преведена сумата 1 304,01 лв., след приспадане на договореното в застрахователната полица самоучастие в размер на 293,37 лв. /левава равностойност на 150 евро/.

Договорът за застраховане срещу рисковете по превоза, уреден в приложимия в настоящата хипотеза чл. 419 КЗ, представлява вид имуществено застраховане на вещи и има за цел да покрие вредите, нанесени на превозвания товар, независимо от причините за увреждането и наличието на вина на превозвача. Превозваният товар се застрахова по пазарната цена, която има в местоназначението – чл. 419, ал. 2 КЗ и ако не е уговорено друго, застрахователният договор влиза в сила с предаването на товара за превоз – чл. 419, ал.3 КЗ. Застраховката покрива вредите, причинени на товара, а не

отговорността на превозвача /вж. решение № 47 от 30.07.2019 г. по т. д. № 1502/2018 г. на ВКС, I т. о./.

С плащането на застрахователното обезщетение застрахователят по имуществената застраховка встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата или неговия застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ – до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне, съгласно чл. 410 КЗ.

С оглед на това правило и предвид разпоредбите на чл. 374, ал. 1 и 2 КЗ уговорената и поета от застрахованото лице сума за безусловно самоучастие в размер на 150 евро /с легова равностойност 293,37 лв./ не следва да се присъжда на застрахователя, следователно предявеният иск следва да бъде уважен за сумата 1 304,01 лв., представляваща заплатеното застрахователно обезщетение и 228, 00 лв. обичайни разноски във връзка с определянето му /за извършен превод от английски език на част от документи по щетата/, или в общ размер на 1 532,01 лв., а за разликата до пълния предявен размер 1 597,38 лв. да се отхвърли.

На ищеца се дължи и законната лихва върху главницата, считано от датата на исковата молба – 01.09.2021 г. до окончателното ѝ изплащане.

Предвид изхода на спора по главния иск, следва да бъде разгледан и заявения при условията на евентуалност обратен иск, поради сбъждане на процесуалното условие за това.

По делото не е спорно, а и от представените писмени доказателства се установява, че между „ФИРМА“ ЕООД и „Д.“ ЕАД е бил сключен договор за застраховка „Отговорност на превозвача за товари по шосе“, обективизирана в полица № ./08.10.2020 г., със срок на действие 16.10.2020 г. – 15.10.2021 г., по силата на която застрахователят „Д.“ ЕАД е следвало да отговаря пред трети лица, в случай че превозвачът "ФИРМА" ООД им причини вреди. Видно от застрахователната полица, страните са уговорили, че застрахователното покритие по нея се определя в съответствие с разпоредбите на Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на товари и е валидно за всеки превоз от момента на издаване на С. – товарителницата до момента на разтоварване на товара в мястото, обозначено за краен пункт.

Договор за застраховка, сключен между превозвача и застраховател с предмет на застраховката отговорността на превозвача за вреди от липса или

повреда на стоката, нанесени от превозвача на трети лица при осъществяване на търговската му дейност по превоз на стоки по занятие, притежава характеристиките на договор за застраховка „Гражданска отговорност“. Предмет на такъв договор е рискът от възникване на отговорност на превозвача на основания, произтичащи от неизпълнение на договора за превоз, за вреди, които не могат да бъдат предварително определени. Когато обект на застраховането са стоки и товари, за превоза на които се прилагат правилата на Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки, както е в случая, отговорността на застрахователя по застраховка „Отговорност на превозвача“ е обусловена от отговорността на превозвача по Конвенцията. /вж. решение № 127 от 05.02.2020 г. по т. д. № 2957/2018 г. на ВКС, решение № 118 от 20.07.2017 г. по т. д. № 2179/2016 г. на ВКС, решение № 27/29.07.2016 г. по т. д. № 2415/14 г. на ВКС/. Това означава, че за отношенията от застрахователния договор се прилагат правилата на чл. 429 – чл. 435 КЗ, респективно застраховката покрива отговорността на превозвача, а не вредите, причинени на товара.

Следователно предявеният обратен иск намира своето правно основание в чл. 435 вр. чл. 429, ал. 1, т. 2 КЗ. Основателността на осъдителният иск, предявен от застрахования делинквент против застрахователя, предпоставя наличие на твърдяно валидно застрахователно правоотношение по застраховка "отговорност на превозвача на товари по шосе", в срока на покритие на която е настъпило застрахователно събитие – покрит риск по застраховката, от което е последвала отговорността на превозвача за вреди, уведомяване на застрахователя за събитието, размера на застрахователното обезщетение и удовлетворяване на увреденото лице от застрахования делинквент.

В случая ответникът по обратния иск „Д.“ ЕАД не оспорва, че се е задължил с посочения застрахователен договор от 08.10.2020 г. да покрие в границите на определената в застрахователния договор застрахователна сума отговорността на „ФИРМА“ ЕООД за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие.

Не оспорва и настъпилото по време на действие на договора застрахователно събитие в гр. М., И..

Оспорва обаче същото да представлява покрит риск по процесната застраховка, като се позовава на т.4.10.2 от общите условия към застрахователния договор. Съгласно чл.4.10 от тези общи условия, които са общо достъпни на сайта на дружеството, не се покрива отговорността на превозвача при кражба в следните случаи: т.1 когато превозното средство е оставено без надзор, т. 2 когато превозното средство е спряно на нерегламентирано място за задължителна почивка и престой. Използваните понятия са с установен обем – така, според дадената от застрахователя дефиниция, оставяне без надзор е налице, когато водачът на превозното средство не е взел мерки за предпазване от посегателства, вкл. когато водачът е напуснал и/или оставил превозното средство без наблюдение, незаклучено или необезопасено с аларма/GPS, а нерегламентирано място за престой е място в непосредствена близост до товарни и разтоварни пунктове и в индустриални зони, на митница/фериботен терминал и на улица/площад в населено място.

Касае се за възражение по чл. 395, ал. 4 КЗ. Това позоваване е допустимо съгласно чл. 432, ал. 2 КЗ - когато застраховката не е задължителна, застрахователят по застраховка "Гражданска отговорност" може да прави възраженията, които произтичат от застрахователния договор, с изключение на възраженията по чл. 395, ал. 6 и 7 и чл. 430, ал. 1, т. 1 - 4 и, ал. 2 КЗ. Ето защо съдът дължи разглеждането им.

Действително по делото се установява, включително и от показанията на водача на камиона, в качеството му на свидетел по делото, че към момента на настъпване на застрахователното събитие процесният тежкотоварен автомобил е бил паркиран в дясната част на улицата пред разтоварния адрес на фирмата – получател на стоката, находяща се в предградията на гр. М., И., с което се покриват двете от алтернативно зададените в т.4.10.2 на ОУ критерии за нерегламентирано място. Следва обаче да се има предвид, че за разлика от отменения Кодекс за застраховането, при действието на който предоставеното право на застрахователя да откаже изплащането на застрахователно обезщетение при неизпълнение на предвидено в договора задължение беше свързано с това, дали неизпълнението е значително с оглед интереса на застрахователя, то по действащия Кодекс за застраховане /в сила от 01.01.2016 г./, който е приложимия в настоящия случай материален закон,

правото на отказ да се изплати застрахователно обезщетение произтича както от интереса на застрахователя, така и от това дали събитието е следствие от неизпълнението на това задължение. Значителността на интереса не се извежда само от предвиждане в договора на подобно задължение, т. е. причинно - следствената връзка между неизпълнението на задължението на застрахования и настъпването на събитието не се презумира, а е необходимо обективно установяване на такава връзка, като се преценяват видът на съответното неизпълнение спрямо вида на съответното събитие, според тълкуването в практиката на ВКС по КЗ /отм./. При действащия КЗ отказът за изплащане на застрахователно обезщетение е свързан именно с доказването, че събитието е следствие от неизпълнение на задълженията на застрахования /неизпълнението е довело до настъпване на събитието/ и следователно наличието на причинно – следствена връзка е включено от законодателя като елемент от фактически състав на правото на застрахователя. В нормата на чл. 395, ал. 5 КЗ законодателят изрично е предвидил, че при липса на причинно – следствена връзка между неизпълнението и настъпването на събитието, неизпълнението не може да обоснове отказ на застрахователя да заплати обезщетение. /вж. в този смисъл решение № 143 от 19.01.2021 г. по т. д. № 1505/2020 г., на ВКС, I т. о./.

В случая такава причинна връзка не е налице. Напротив от показанията на свидетеля Б.И., чийто показания при преценката им /в т.ч. по реда на чл. 172 ГПК – доколкото посоченият свидетел е служител на „ФИРМА“ ЕООД /, подлежат на кредитиране като ясни, последователни и неопровергани от останалия доказателствен материал по делото, се установява, че на улицата зад него е имало и други камиони, подготвени за товарене или разтоварване, както и че на мястото, където е спрял е имало видеокамери, данните от които са снети от полицията. Установява се още, че по време на престоя водачът е бил в кабината и камионът е бил заключен, като превозното средство не е било оставено неохранявано и без надзор, доколкото за отнемане на стоката се е наложило да бъде срязан брезентът на полуремаркетото.

По изложените съображения няма основание за изключване отговорността на застрахователя в случая. Ето защо и предвид основателността на главния иск, с който се ангажира гражданската отговорност на превозвача, за същата сума следва да бъде уважен обратния иск срещу застрахователя по гражданска отговорност, ведно със законната

лихва върху тази сума от датата на обратната искова молба /05.11.2021 г./ до окончателното ѝ изплащане.

При този изход на спора, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, на ищеца по главния иск следва да бъдат присъдени разноси съобразно уважената част от иска в размер на 387,37 лв. за държавна такса и адвокатско възнаграждение, съгласно представен списък по чл. 80 ГПК. Други искания за присъждане на разноси не са релевирани в производството.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ФИРМА“ ЕООД, ЕИК ., със седалище и адрес на управление гр. С.. да заплати на ЗД „Е.“ АД, ЕИК ., със седалище и адрес на управление: гр. С.. на основание чл. 410, ал. 1, т. 1 КЗ сумата 1 532,01 лв., представляваща регресно вземане за заплатено обезщетение и обичайните разноси, направени за неговото определяне, по застраховка „Товари по време на превоз“ на увреденото лице „ФИРМА“ ООД, вследствие на застрахователно събитие - кражба на част от превозвана стока, а именно: 75 бр. лед прожектори по 1 100 вата, лед лента 400 м и 2 бр. улични лампи по 100 вата, настъпило на 24.11.2020 г. в гр. М., И., ведно със законната лихва върху главницата от датата на исковата молба – 01.09.2021 г. до окончателното ѝ изплащане, както и на основание чл.78, ал.1 ГПК сумата 329,72 лв. разноси по делото, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над присъдената сума от 1 532,01 лв. до пълния предявен размер от 1 597,38 лв.

ОСЪЖДА „Д.“ ЕАД, ЕИК ., със седалище и адрес на управление гр. С. да заплати на „ФИРМА“ ЕООД, ЕИК ., със седалище и адрес на управление гр. С.. по предявения по реда на чл. 219, ал. 3 ГПК обратен иск с правно основание чл. 435 КЗ сумата 1 532,01 лв. по застраховка "Отговорност на превозвача на товари по шосе", обективизирана в полица № ., представляваща застрахователно обезщетение и обичайните разноси, направени за неговото определяне, за причинените на „ФИРМА“ ООД имуществени вреди - кражба на част от превозвана стока, а именно: 75 бр. лед прожектори по 1 100 вата, лед лента 400 м и 2 бр. улични лампи по 100 вата, настъпила на 24.11.2020 г. в гр. М., И., при изпълнение на договор за превоз от 21.11.2020 г., ведно със законната лихва, върху тази сума от датата на обратната искова молба -

05.11.2021 г. до окончателното ѝ изплащане **ПРИ УСЛОВИЕ, ЧЕ** „ФИРМА“ ЕООД, ЕИК . погаси задължението си към ЗД „Е..“ АД, ЕИК . по уважения главен иск с правно основание чл. 410, ал. 1, т. 1 КЗ в настоящото производство.

Решението по главния иск е постановено при участието на „Д..“ ЕАД, ЕИК ., като помагач на страната на ответника „ФИРМА“ ЕООД, ЕИК ..

Решението може да се обжалва с въззивна жалба пред Софийския градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____